<u>פרשת כי תצא תשפ"ו</u>

צימוקים בראש השנה לפי מנהג הגר"א

שאלה: לענין מנהג הגר"א לא לאכול ענבים בראש השנה, גם צימוקים בכלל זה או רק ענבים? הרב: **לא יודע.** שואל: ראיתי שר' שריה דבליצקי כותב שוודאי צימוקים אפשר. הרב: **למה?** שואל: הוא מאריך בהסבר שזה דווקא אלו שהם שחורים בגלל... אבל צימוקים זה לא זה... הרב: **טוב.** שואל: אם הרבנית תרצה לשים צימוקים, מה הרב יגיד לה? אצל הרב אוכלים ענבים בראש השנה? הרב: **לא יודע... לא יודע...**

מתי לאכול סימנים בראש השנה

שאלה: מתי יאכל סימנים, בלילה הראשון או שני הימים ושתי הלילות? הרב: **אצלנו נהגו שני הלילות.** שואל: הרב מתכוון לילות ולא ימים? הרב: **כן.**

אכילה לפני תקיעת שופר

שאלה: למה החמירו באכילה לפני תקיעת שופר יותר מלפני מעריב, הרי שניהם דאורייתא, ולמה להקל בזה יותר מבזה? הרב: **יש מקומות שעושים קידוש לפני תקיעת שופר.** שואל: כן, שמעתי שר' שלמה זלמן טען שאפשר, וכן בהליכות שלמה, אבל בהרבה מקומות זה כיהרג ואל יעבור. הרב: **כן.** שואל: יש היגיון בהלכה שזה יותר מקריאת שמע? הרב: **זה יום הדין. באמת, יש לי קושי גדול, למה אי אפשר לעשות קידוש לפני מוסף ביום כיפור? כיפור גם כן מוסף כל כך ארוך, למה לא עושים קידוש...?**

קידוש לחולה שאוכל ביום כיפור

שאלה: מי שחולה וחייב לאכול ביום כיפור, מה הוא עושה עם קידוש? הרב: **לא. וגם אם חל בשבת אני לא חושב שיעשה קידוש...**

זמן פנוי בראש השנה

שאלה: מי שמתפלל נץ וגומר סעודה ולא רוצה לישון, כמו שמביאים בירושלמי, מה עדיף בזמן הפנוי, ללמוד גמרא או להגיד תהילים? הרב: **שניהם טוב.** שואל: אבל מה עדיף, אם אין לו ריכוז לשניהם? ראיתי שמביאים שהרב מבריסק... הרב: **היה אומר תהילים. כן.**

אם אמרו תשליך בילדות הרב

שאלה: הגאון לא אמר תשליך, וגם החיי אדם לא מביא את המנהג. אצל הרב, בתור ילד ברחביה, אמרו תשליך? הרב: **כן.**

נטילת ידיים אחרי נגיעה בנעל רפואית

שאלה: למי שיש לו נקע נותנים כזה דבר לרגל, מסוליה ופלסטיק קשיח עם רצועות, והרגל יושבת עליו כמו על נעל. אם נוגע בו, האם צריך ליטול ידיים כמו בנעל? הרב: **לכאורה כן.** שואל: גם בחלק העליון, שמחובר רק בבורג ועשוי יותר לרפואה, לתפוס טוב את הרגל? הרב: **הכל ביחד נעל.** שואל: גם הבד? ועכשיו שהבאתי להראות לרב, גם אני צריך ליטול ידיים? הרב: **לא.**

הוצאת אוזניות בלוטוס בשבת

שאלה: בחור נרדם בערב שבת עם אוזניות בלוטוס והתעורר בליל שבת. אם יוריד את זה מהאוזן זה מכבה אותן ומשנה את המעגל החשמלי. אם זו מלאכה שאינה צריכה לגופה, אפשר להוציאן כלאחר יד בגלל כבוד הבריות...? הרב: **כלאחר יד.** שואל: ואם הוא לא אמור להיות בין הבריות אלא רק עם המשפחה, גם נתיר? הרב: **כן.** שואל: ובחור עם שפעת שמתפלל בחדר ויש לו חברי חדר, בן אדם אחד בחדר זה כבוד הבריות? הרב: **גם כן.** שואל: אפילו עוד בן אדם, הבושה שיש לו מבן אדם? הרב: **כן.**

שכח אם אמר אלוקינו בשמע ישראל

שאלה: אחד אמר שמע ישראל השם אלוקינו, והוא כיוון בשם, ולא זוכר אם אמר אלוקינו. יגיד אלוקינו השם אחד, רק השם אחד, או יתחיל מהתחלה? הרב: **שיגיד השם אחד ויתחיל מהתחלה.**

במה להתחזק לקראת השנה החדשה

שאלה: נערים שואלים במה כדאי להתחזק לקראת השנה החדשה, איזו הנהגה או לימוד להוסיף? הרב: **שמירת הלשון ואהבת ישראל.** שואל: שמירת הלשון, שילמדו חפץ חיים, הרב מתכוון? הרב: **בכלל, ללמוד ולקיים...**

תקיעת שופר בראש השנה שחל בשבת

שאלה: תלמיד חכם אמר לי לבוא ביום הראשון של ראש השנה שחל בשבת בין החומות לשמוע את התקיעות שלו. האם לבוא? מסופר שר' שמואל מסלנט, אף שאחז שלא לתקוע בשבת, רבל אומרים שבא לשמוע תקיעה של תלמיד חכם אחד. הרב: **נקווה שנצטרך כולנו לשמוע.** שואל: על ראש השנה שחל בשבת יש שדורשים לשבח ויש שדורשים לגנאי. הרב: **מה פירוש?** שואל: למשל יש שגדולי ישראל שאמרו שצריך לחזור בתשובה יותר מכל השנים, כי שנה שלא תוקעים בתחילתה רשה בסופה ח"ו. הרב: **לא, כבר אמרו שהקוגל בשבת ממתיק את הדינים כמו השופר!...**

שמע תקיעות וחלם באמצע

שאלה: אדם שומע שופר בבית הכנסת אבל באמצע חלם ולא היה מרוכז. אם הוא יודע ששמע תקיעה, זה בסדר? הרב: **אמרו הרי בהתחלה ברכות, איך אפשר?** שואל: לצערנו יש אנשים שהריכוז קשה להם, ובפרט בהרבה תקיעות. שמע תקיעות אבל חלם באמצע, זה בסדר? הרב: **כן.**

שופר שניקב ומילאוהו במינו מול שופר שלם

שאלה: שופר שניקב ונשתייר רובו, ומילאו אותו במינו ולא שינה את הקול, שכתוב בשו"ע שהוא כשר. אם לפניי גם שופר שלם, יש הידור מצווה לתקוע בשופר השני, או שאין שום הבדל? הרב: **אין הבדל, כן.**

ניגוב הכלי בנטילת ידיים

שאלה: אם לא נוטל רביעית. הרב משתדל שידית הספל תהיה יבשה? הרב: **לא.** שואל: אבל מי שנטל קודם פחות מרביעית טימא את הכלי, ומי שנוטל אחריו, אם לא ינגב לא יועיל. הרב: **אנחנו טמאים בין כה וכה.**

בעל קורא שבירך לפני סוף ההפטרה

שאלה: שני פסוקים לפני סוף ההפטרה, במקום שלא סליק עניינא, בעל הקורא גמר והתחיל לברך. מה עושים אם הוא כבר בירך ברכה ראשונה. הרב: **שיגמור את הברכות.** שואל: ואם עיקר ההפטרה שקשור לפרשה, כמו הנחמה בישעיה, הוא בשני הפסוקים האחרונים, גם אותו פסק? הרב: **איפה שחסר העיקר, להשלים.**

מפטיר לנכד ביארצייט של סבא

שאלה: יארצייט לסבא שחל בשבת, ואין מי שיגיד קדיש, יש עניין שהנכד יעלה מפטיר? הרב: **כן.**

גדר תוהה על הראשונות

שאלה: לפעמים אדם חושב מחשבות של חרטה שהלך לישיבה זה ולא לישיבה אחר – ואילו היה כך וכך היה לומד יותר וכו' האם זה בגדר תוהה על הראשונות? **לא.**

תוהה על התהיה של מצווה

שאלה: אדם שתהה על מצווה שעשה והתחרט, ואחר כך תוהה על התהיה, זה חוזר בחזרה? הרב: **כן.**

סעודת שבת קודם חצות בראש השנה

שאלה: בראש השנה שחל בשבת, מי שמתפלל בנץ, יש עניין לגמור את התפילה קודם חצות כדי לאכול סעודת שבת קודם חצות? הרב: **יכול להיות שבראש השנה לא מקפידים על זה.** (א.ה. עי' סי' תקצז במשנ"ב ס"ק ב' ובהג"ה תקפ"ד סעיף א')

דיבר מילה באמצע התקיעות

שאלה: מי שדיבר בטעות מילה באמצע תקיעה של עיכובא, מהשלושים, בלי להפריע לאחרים, צריך שישמע עוד פעם? הרב: **אולי, רק זה תלוי במה הוא דיבר, אם בתשר"ת או בתש"ת.** שואל: אני רוצה להבין, אם הוא דיבר... הרב: **אם הוא דיבר בתש"ת הוא לא הפסיד את התשר"ת.** שואל: לא מצאתי מפורש בהלכות שופר שמילה אחת מפסידה. מאיפה לומדים את זה, זו סברא פשוטה? הרב: **לא יודע.** (א.ה. בהלכות שופר לא כתוב רק שתקיעה שלא נכונה מפסדת את הסדר בסימן תקפ"ח סעיף ב', ובמשנ"ב כתוב שגם אם דיבר בנתיים. אבל כל זה רק בשמע כולה ודיבר בין תקיעה לתרועה וכדומה, אבל מי שהפסיד לשמוע בגלל שהוא דיבר הרי פשוט שצריך לחזור, וכמו שמבואר בסימן קפ"ג סעיף ו' ע"ש).

תערובת זיתים למי שנזהר מזיתים

שאלה: הרגיל בזיתים שזה קשה לשכחה, והיעב"ץ מחדש שזה רק בזיתים חיים ולא בכבושים. הרב אמר שהוא נזהר מזיתים כל השנה. אם הרבנית תעשה זיתים כבושים מבושלים בתערובת עם דברים אחרים, הרב יאכל, או שמקפיד רק על הזית עצמו? הרב: **אם הרבנית עושה אז...** שואל: ואם הרבנית שלי תעשה בשביל הרב, במשלוח מנות? הרב: **הרבנית של... לא יודע...**

סעודת שבת או לימוד בראש השנה שחל בשבת

שאלה: מי שרגיל לצום בראש השנה חצי יום, מתפלל בנץ ונשאר ללמוד, בראש השנה שחל בשבת עדיף שיקיים סעודת שבת או שילך ללמוד? הרב: **בשבת עדיף שיאכל.**

טלית לשליח ציבור בסליחות

שאלה: המשנה ברורה בהלכות סליחות (סימן תקפ"א) מביא בשם הט"ז שמי שניגש לעמוד עדיף שיקח טלית של חבר, בגלל השאלה על הברכה. למה לא עדיף שייקח טלית שלו ויקיים מצווה בלי ברכה? הרב: **זה ודאי עדיף.** שואל: אבל המשנה ברורה אומר שייקח מהחבר, כי זה זמן שספק אם חייב בטלית, שלא ייכנס לחשש ברכה. למה נשאיר אותו ערום מהברכה ומהמצווה? הרב: **לא יודע.** (א.ה. בחוט שני כתב ליישב שכיון שאינו לובשו עבור המצוה כי אם לכבוד הציבור, עדיף שילבש טלית שאין בו ספק ברכה. ואולי בכל זאת הרב סובר שיש ללבוש טלית שלו כיון שיכול לקיים בזה ספק מצוה).